

Joegoslavië binnen – op 20 oktober werd Belgrado, de hoofdstad, bevrijd; Russen en Partisanen trokken tezamen de stad binnen.

Het oprukken van de Russen in Joegoslavië maakte het de Duitsers niet mogelijk, zich verder zuidelijk op de Balkan te handhaven. Hitler moest zijn onwil om veroverde gebieden prijs te geven overwinnen – op 3 oktober gaf hij bevel dat de *Wehrmacht* Griekenland en het zuiden van Albanië en van Joegoslavië moest ontruimen. Uit Griekenland trokken de Duitsers, hier en daar verliezen lijdend, zich in de loop van oktober terug – hun garnizoenen op Rhodos en Kreta konden zij evenwel niet evacueren. Een nieuwe Griekse regering die begin september niet zonder moeilijkheden (wij komen er nog op terug) in Cairo was gevormd, vestigde zich op 18 oktober in Athene; zij werd gesteund door enkele Britse en in Egypte gevormde Griekse eenheden die alle onder bevel stonden van een Britse opperofficier, *Lieutenant-General Sir Roland Scobie*.

Zolang nu in oktober nog Duitse eenheden uit Griekenland wegtrokken, werd de *Wehrmacht* genoopt, het zuiden van Joegoslavië krachtig te verdedigen. Pogingen van de Russen en de Bulgaren om er de weinige terugtochtwegen af te snijden, werden verijdeld, waarbij het plaatselijk tot hevige strijd kwam. De Duitsers bereikten hun doel: het gros van hun troepen trok in goede orde noordwaarts, waarna vóór het einde van '44 ook geheel Albanië en het grootste deel van Joegoslavië door hen werden ontruimd – alleen een aantal belangrijke plaatsen in het noorden zoals Mostar en Sarajevo hielden zij vast, alsook Kroatië waar zij de steun hadden van een fascistisch bewind.¹

En Hongarije? Admiraal Horthy die zich in '41 als staatshoofd had laten verleiden, deel te nemen aan de invasie van de Sowjet-Unie, besepte dat zijn bondgenoot Duitsland geen schijn van kans meer had om de oorlog te winnen. Na, gelijk reeds vermeld, eind augustus een nieuwe regering te hebben gevormd, richtte hij eind september het verzoek tot de regeringen van Engeland en de Verenigde Staten, hem te doen weten op welke voorwaarden zij bereid waren tot een wapenstilstand – hij hoopte dat Londen en Washington troepen naar Hongarije zouden willen sturen die het Rode Leger vóór zouden zijn. Binnen het samenwerkingsverband van de westelijke Geallieerden en de Sowjet-Unie was het

¹ Mostar werd pas midden februari '45, Sarajevo pas begin april door de Partisanen bevrijd. Dezen zetten hun laatste offensief in maart in, waartoe zij veel zware wapens van de Russen hadden ontvangen. Er is in Joegoslavië tot midden mei '45 slag geleverd.